

Dzīve tuvplānā

Umurgas pagasts

Iedzīvotāju skaits Umurgas pagastā

- 2000. g. – 1388
- 2019. g. – 1009

Kopš 2000. gada piedzimuši 187 cilvēki, miruši 385. Uz citu dzīvesvietu Latvijā pārcēlušies 323, uz ārzemēm – 96, no citās vietās Latvijā uz Umurgas pagastu ieradušies 232, no ārzemēm atbraukuši - 6.

(No Centrālās statistikas pārvaldes datubāzes)

Teritoriālā reforma neatrisinās Umurgas pagasta problēmas

Umurgas pagastā iedzīvotājiem būtiskus jautājumus cenšas risināt pārvaldes vadītājs Pēteris Magone (no labās), Imants Jakovļevs un Valdis Kanders

Umurgas pagasta pārvaldē pie *apalā galdā* tiekamies ar tās vadītāju **Pēteri MAGONI**, sociālo darbinieci **Lindu PŪPOLU**, eku un apsaimniekojamās teritorijas pārzini **Valdi KANDERU** un zemes ierīcības speciālistu **Imantu JAKOVĻEVU**. Pārvaldes vadītājs piemin, ka Umurgas pagastu vada kopš 1996. gada, kad vēl pastāvēja Limbažu rajons, tam bija savi deputāti un budžets. Viņa ilgā pieredzē šajā darbā iecerēto administratīvi teritoriālo reformu noskaņo uztvert ar

vieglu smīnu. Tā teikt – kārtējā. – *Nedomāju, ka tā iedzīvotājiem Umurgā un citur Latvijā nesīs kādas izmaiņas, – viņš spriež* un pieļauj, ka reforma drīzāk ir politiska spēle. Tās pamatā ir ietekmes sfēru, amatu un finanšu līdzekļu pārdale. – *Ministrs stāsta, ka reforma radīs 180 miljonu ietaupījumu. Bet kam tas tiks? – viņš uzdod retorisku jautājumu. Umurdzietis prāto, ka ietaupījums varētu rasties, samazinot darbvietas pašvaldībā. Taču, ja tas ir reformas mērķis, tad rodas*

mo burkāna naudu – 200 000 latiem –, ko piešķirā pagastiem, kas piekrita labprātīgi iekļauties novadā, tika uzbūvēta pārvaldes ēka. Esot novadā, veikta kultūras nama un skolas renovācija. Radās iespēja Umurgā uzbūvēt katluma un sakārtot siltumtīklus, ko bez novada atzīmugures izdarīt nevarētu. M. Magone pozitīvi vērtē Limbažu novada iedzīvotāju pagasta ceļu uzlabošanu. Ik gadu piešķirti papildu līdzekļi vairāku ceļu posmu sakārtošanai. Cik viņam zināms, visos no-

šaubas par tās lietderību. Piemēram, Umurgas pagastā vairs nav štatu, ko samazināt. Pagasta klientu apkalpošanas speciāliste faktiski pilda arī sekretāres, lietvedes un grāmatvedes pienākumus. Pats P. Magone pārvalda arī Katvaru pagastu. Katru dienu viņa telefons ir *karsts*, atbildot uz iedzīvotāju zvaniem un risinot viņiem būtiskus jautājumus.

Iepriekšējā reformā, kad izveidoja novadus, pārvaldnieks saskata gan pozitīvo, gan negatīvo. Viņaprāt, tika radīts zināms haoss, izjaukta sistēma, pie kuras visi bija pieraduši. Ieguvums – novada maciņš ir biežāks, nekā bija pagasta. Līdz ar to pieaugusi iespēja saņemt Valsts keses aizdevumus, lai īstenotu virkni projektu, kas pagastam nebija *ceļami*. Viņš uzskata, ka vēl lielāks novads ar it kā vēl lielāku rociņu nebūs ieguvums. Desmit gadu pierādījusi, ka jau šobrīd var īstenot lielus plānus. Kā piemēru viņš min Limbažu peldbaseina būvi, kas izmaksāja teju četrus miljonus eiro. Arī Umurgas pagastā kopš iepriekšējās reformas, viņaprāt, ieguldīts gana daudz. Bet tā kā puse pagasta iedzīvotāju dzīvo Umurgā, vairāk attīstīts centrs. Par tā saucamā *burkāna naudu* – 200 000 latiem –, ko piešķirā pagastiem, kas piekrita labprātīgi iekļauties novadā, tika uzbūvēta pārvaldes ēka. Esot novadā, veikta kultūras nama un skolas renovācija. Radās iespēja Umurgā uzbūvēt katluma un sakārtot siltumtīklus, ko bez novada atzīmugures izdarīt nevarētu. M. Magone pozitīvi vērtē Limbažu novada iedzīvotāju pagasta ceļu uzlabošanu. Ik gadu piešķirti papildu līdzekļi vairāku ceļu posmu sakārtošanai. Cik viņam zināms, visos no-

vados tādās programmas nav. Darāmā ceļu saimniecībā gan joprojām netrūkst.

Finansējuma piesaistei vides sakārtošanai lieti noder projektu konkursi. V. Kanders atgādina par vietējo labi novērtēto labiekārtoto pludmali pie diķa Umurgā. Vasarā tur daždien varēts saskaīt pat 50 atpūstiesgribētājus. Šī projekta īstenotājs pašvaldības aģentūra ALDA. Arī pirms dažiem gadiem izveidotā trenāžu zāle ir apmeklēta. Šogad partnerības *Brasla* konkursā saņemts atbalsts sporta inventāra iegādei. Iecerēts pamatskolas sporta zāles remonta, taču šobrīd tiek iepauzēts, jo problemātiski saņemt kredītu Valsts kasē.

Kā vienu no nākamajām prioritātēm, kas būtiska Limbažu novadam kopumā, kā arī Umurgas pagastam, P. Magone min pansiņonāta būvniecību. To, ka vajadzība ir un cilvēki uz vietu iestādē gaida rindā, apstiprina arī sociālā darbiniece. Pārvaldes vadītājam gaidāmā reforma gan rada bažas, vai šādu būvniecību īstenos. Jaunizveidotajam novadam būs jauna vadība un, kas zina, vai arī nākamie deputāti uzskatīs šo ieceri par atbalstam.

Pārvaldes vadītājs stāsta, ka Umurgas pagasta rīcībā ir tehnika, ko izmanto, lai sniegtu pakalpojumus arī Pālē, Viļkenē, Limbažos un citur novadā, – plauj cēlmalas, noņem apaugumu utt. Būtu gan nepieciešams iegādāties jaunus traktorus, jo iepriekšējie sāk novecot.

V. Kanders uzskata, ka šāds ieguldījums sevi attaisnotu. Darīt pašiem esot lētāk, nekā nevārākpalpojumu. Kā vienu no būtiskajām problēmām, kas sagādā lielas galvassāpes, viņš min dzīvokļu jautājumu. Ļoti vajadzīgi sakārtot pašvaldībai piederoto fondu. Cilvēki stāv rindās, bet dzīvokļi ir tāda kārtībā, ka iemītniekus tajos nevar laist. Situāciju sarežģī kopīpašuma statuss – ja puse mājas pieder pašvaldībai, bet otra privātajiem, kas nesēj piedalīties remontā, viss apstājas. Turklāt tam būtu nepieciešami lieli ieguldījumi, ko no īrniekiem nekad neatgūt. Vārbut te vajadzētu

valsts atbalstu. V. Kanders dzirdējis, ka par šo samilzušo problēmu beidzot sāk runāt arī varas gaitējos.

Protams, tāpat kā visur Latvijā, arī Umurgas pagastā samazinās iedzīvotāju skaits, un aizbraucēji pārsvarā ir jaunie, darbaspējīgā vecumā. P. Magone uzskata, ka emigrāciju apturēt nevar ne pašvaldība, ne valsts. Kamēr cilvēks citur varēs nopelnīt vairāk, viņš dosies turp. Sociālā darbiniece L. Pūpola norāda, ka viņas klientu lokā ir maz 30–45 gadus veco cilvēku, tostarp māmiņu un bērniņu. Tātad šīs grupas pārstāvji ir aizbraukuši vai nodarbināti. Visgrūtāk klājas piecdesmitgadniekiem un ļaudīm pirmspensijas vecumā. Viņiem nav viegli atrast darbu, kā arī to saglabāt veselības problēmu dēļ. Viena no pārmaiņām, ko izjūt gan iedzīvotāji, gan pārvalde, ir slimnīcas tūlums. Sociālā darbiniece ik pa laikam saņem pēkšņus zvanus no Vidzemes slimnīcas Valmierā: – *Tīdā! Izrakstīsim pacientu, brauciet paņķ!* Ja viņš ir vientuļš, sociālajam dienestam jāuzņemas rūpes par sava cilvēka nogādāšanu mājās, kā arī pagasta pārvaldi jāmeklē iespēja palīdzēt. Spriežot par pagastā aktuālajām problēmām, sarunbiedri pauzē neticību novadu reformai – nez vai tā šīs nebušanas atrisinās.

Arī Umurgā, kā ierasts, atzīmēs valsts svētkus. P. Magone šajā ziņā pilnībā uzticas kultūras nama direktoram Armandam Leimanim, kura rīkotos pasākumus viņš vērtē kā kvalitatīvus. Viņš gan tagad pārņemis Limbažu kultūras nama vadību, vienotības, ka Umurgā strādās vēl trīs mēnešus. Pārvaldnieks saprot kultūras nama vadītāja izvēli, ja nekas nemainīsies, būs zēl šķirties. Šogad novada apbalvojumu saņemšanai izvirzīti grāmatas *Umurgas draudzes novada un Augstroses kultūrvēsturiskie aspekti* autori Aija Baumanē, Valentīna Ozola un Tālvāldis Apinis un vēl citi. Jāliko tik ziedi apbalvojumu saņēmējiem vai apsveicamajiem.

Bažas mazinātu pārmaiņu saprotama skaidrošana

Umurgas bibliotēku jau ilgus gadus vada **Ilze BOJANE**. Kultūras nama vadītāja **Armanda LEIMAŅA** stāžs ir salīdzinoši mazāks, taču izrādās, ka šajā darbā arī viņam būs pagājuši gadi desmit – strādāt šeit sācis dažus mēnešus pēc novada izveidošanas. – *Manuprāt, reforma ir sasteigta, – spriež I. Bojane*. Viņa uzskata, ka būtu jāņem vērā iedzīvotāju viedokļi – ne velti ļaudis protestē. Turklāt kopš iepriekšējās nav pagājis nemaz tik ilgs laiks, un pārmaiņas atkal nesīs naudas tērpius. Viņa spriež, ka diez vai valdības plāni ietekmēs pagasta dzīvi kopumā vai viņas darbvietu. Umurga tomēr ir centrs, ko diez vai atstās bez kultūras iestādēm. Lai gan – kas zina, varbūt vēl izlemj, ko šeit skolu nevajag, jo bērņus var aizvest uz Limbažiem... Viņaprāt, bibliotēka iedzīvotājiem ir un būs nepieciešama. Vecāki paauzēi joprojām ir aktuālas grāmatas. Ļoti liels pieprasījums ir pēc preses izdevumiem, sevišķi žurnāliem. Jaunākos lasīšana gan saista mazāk. Taču gada aukstajā un tumšajā laikā viņi pulcējas bibliotēkā, lai uzspēlētu galda spēles, tāpēc to klāsts tiks papildināts. I. Bojane uzskata, ka jāiet līdzī laikum un jādoms par piedāvājumu, kas cilvēkiem ir aktuāls. Viņa sākusī rīkot radošās darbnīcas. Bibliotēkai noteikti jābūt vietai, kur cilvēkiem sanākt kopā.

Bibliotēkas vadītāja Ilze Bojane un kultūras nama saimnieks Armands Leimanis spriež, ka arī pēc reformas viņu iestādes turpinās darbu. Jādoms par ļaudīm saistošu piedāvājumu

Viņas kolēģis A. Leimanis ir mazāk noraidošs pret iecerēto reformu. Viņš saka: – *Jāsaprot, ka vairāk nekā simts pašvaldību priekšsēdētājiem droši vien ir grūti pieņemt domu, ka pēc reformas viņu paliks vien ne daudz vairāk par trīdesmit...* Taču būtiskākais, ko pamanījis kultūras darbinieks, ir kas cits: – *Pagaidām neesmu dzirdējis, ka kāds iebilstu pret reformu, jo tas nebūs labi valstij. Runā, ka nebūs labi kādam atsevišķam* novadam. *Kāpēc nedomājam plašāk – par to, ka strādājam Latvijai, lai kur mēs atrastos?* Viņaprāt, joprojām katrs vairāk domājam par sevi, nevis valsti kopumā. – *Kamēr tas nemainīsies, reģionus varēs grozīt, kā grieb, – noteic sarunbiedrs I. Bojane* spriež, ka Umurgu jau nekur citur kā pie Limbažiem nepieliks. Bet viņa izprot, kā varētu justies tie, kuri dzīvo Salacgrīvā vai Alojā un bažijas, ka viņi varētu kļūt par atstumtajiem, palikt nomalē. A. Leimanis uzskata, ka uztraukumu varētu mazināt, izskaidrojot gaidāmās izmaiņas *vienkāršajiem mirstīgajiem* viņiem saprotamā valodā. Lai viņi saprastu, kādi pakalpojumi novados būs pieejami pēc reformas, ko patūrēs, ko likvidēs, atlaidīs utt. Bet tas nav izdarīts.

Arī Umurgas kultūras namā pošas valsts jubilejai. To, kā ierasts, atzīmēs ar svētku koncertu, kurā šoreiz piedalīsies Nacionālā teātra mākslinieki. A. Leimaņa nostāja ir tāda, ka pašu amatieriākslas kolektīvu daļībniekiem šajā reizē jādod iespēja atpūties. – *Uzskatu, ka kultūrā ir tā – ja dari to, kas tev pašam patīk, tad arī lielākajai daļai apmeklētāju patīk, – viņš teic*. Pēc šāda principa arī strādā.

Dzīve kļūst dārgāka, algas atpaliek

Netālu no pārvaldes ēkas strādā pašvaldības komunālā dienesta darbinieki **Valdis TĪMANIS** un **Uldis GŪTMANIS**. Paši saka – darot visu, ko vajag. Esot arī trešais kolēģis, kurš todien ar traktoru devies uz Viļkeni. Darba esot ļoti daudz, pat vairāk, nekā varot paveikt, īpaši, ņemot vērā, ka autobus algas uz pusslodzi. – *Televīzijā "reklamē", ka minimālā alga ir paaugstināta uz 430 eiro. Bet to nestāsta, ka daudzi darba devēji samazinājuši slodzes, – teic viens no vīriem*. Viņi labprātāk būtu strādājuši uz pilnu slodzi, pat ja likme būtu iepriekšējā. Umurdzietis zina teikt, ka līdzīgā situācijā nonākuši sētnieki un citi vienkāršā darba darītāji. Arī pensijas vecums tuvojas. Kāda tā būs? Lai arī, protams, paši priecājas, ka darbs vispār ir. Viņi gan novērojuši, ka gluži labi dzīvo arī tie, kuri nestrādā vispār, jo tepat acu priekšā pa Umurgas centru jau šie ļaudis kļūst. Tātad tādēim iztikai nodrošina pārējie, kuri strādā un maksā nodokļus, jo no gaisna nauda nekriņt. Abi nosmej, ka jāprasās kursošs, jo, kamēr paši rēķina, kā iztikēt līdz mēneša beigām, pastāvīgajiem bezdarbniekiem būtiskākajam *pārtikas produktam* nauda vienmēr sanāk...

Par dzīvi kopumā umurdzietis teic: – *Droši vien tā ir tāda pati kā citos pagastos*. Viss kļūst dārgāks, ienākumi paliek tādi paši. Vienam no viņiem ir dārzņiņš un mājputni, lai uz veikalu vajadzētu iet nedaudz retāk. Kādreiz turējis arī lielākus lopus, taču šobrīd tas vairs nav izdevīgi, jo izmaksu ir vairāk nekā ieguvuma (piemēram, par veterinārārsta pakalpojumiem). Piemājas naturālā saimniecība vairs nav iespējama. Ulda bērni dzīvo Rīgā un neplāno šeit atgriezties, jo nesaskata darba iespējas, lai gan ieguvuši augstāko izglītību.

Runājot par reformu, abi spriež, ka diez vai tā ko izmainīs. Tāpat kā iepriekšējā. Vārbut tomēr bijis labāk, kad katram pagastam savs budžets un iespēja lemt, kā naudu tērēt? Vīri gan uzsvēr – ja par kaut ko jāuztraucas, tad par vietējās skolas likteni. Pēc tā, ko saka par minimālo audzēkņu skaitu, kas jānodrošina, lai izglītības iestāde pastāvētu, jāsecina, ka pusi Latvijas skolu nāktos aizvērt. – *Bet lauki jau tāpat kļūst aizvien tukšāki!* – spriež sarunbiedri, nešauboties, ka skolu slēgšana to ietekmēs vēl negatīvāk.

Valdis Timanis (no kreisās) un Uldis Gūtmanis secina, ka dzīve, gadiem ejot, viņiem labāka nav kļuvusi

Nekas nemainīsies, kamēr bardaks būs valsts vadībā

Aktīvākā nevalstiskā organizācija Umurgas novadā ir mednieku klubs *Augstroze*. Tās valdes priekšsēdētājs Jānis Cīrulis ir īstens vietējais, tepat uzaudzis un dzīvo joprojām. Viens no lielākajiem darbiem, ko pastāvēšanas laikā paveicis klubs, ir 1889. celto *Kalnrožu – kādreizējā tautas nama – glābšana* no sabrukšanas. Viņu īpašumā vēsturiskā ēka nonāca bēdīgā kārtībā. Gadu gaitā tās atjaunošanā ieguldīts daudz, piesaistījis arī *LEADER* finansējums. Remontējuši, stiprinājuši pamatus un likuši jumtu. Arī pašvaldības projektu konkursā klubs ir piedalījies. Saņēma 700 eiro, ielika jaunus logus. Tagad namā ik sestdienu pulcējas kolektīvs, mednieki labprāt piedāvā telpas arī vietējo

privātiem pasākumiem. *Kalnrozēs* pēdējos gados rīko novada vadības tikšanās ar iedzīvotājiem, kurās piedalās savi 20 augstrosieši. Iepriekš, kad viņiem piedāvāja autobusu, lai dotos uz sapulci Umurgā, to izmantoja tikai kādi pieci. Runājot par to, ka Augstrozē nav citu sabiedrisku ēku, izņemot baznīcu, I. Cīrulis nedomā, ka būtu tāda vajadzība, jo nav daudz cilvēku.

Par reformu viņš teic: – *Ne velti saka – kur malku skalda, tur skaidas lec. Gan jau kādam kaut kas atlēks*. Kartē, kas tiek zīmēta, redzams, ka Limbažu novads varētu būt tieju vecā rajona robežās. Tas rosina apšaubīt iepriekšējās reformas jēgu. Dzirdēts, ka plānā ir vēlme apvienot vairākus *nabagus* (novadus

ar pieticīgu rociņu). Tas mudina jautāt, kas no tā sanāks. Viens liels *nabags?* Viņš saprotot arī to tagadējo novadu bažas, kam mazāks iedzīvotāju skaits un rezultātā varētu būt arī mazāk deputātu jaunajās domēs. – *Droši vien līdz tiem finansējums nenonāks, – secina sarunbiedrs*. Arī Salacgrīvas novada negribēšanai pievienoties Limbažiem viņš redz pamatojumu. Viņaprāt, piejūriešiem ekonomika ir attīstītāka nekā Limbažu novadā. J. Cīrulis netic, ka pēc reformas samazināsies administratīvās izmaksas. Sarunbiedrs uzskata, ka reforma jāšāk *no apakšas*, aicinot pašvaldībām spriest un vienoties par izmaiņām. Turklāt viņam šķiet, ka lielāks *bardaks* nekā pašvaldībās šobrīd ir valsts galvgalī. Vajadzētu sākt

ar tā sakārtošanu. – *Zivs pūst no galvas, – saka umurdzietis*. Vēl viens šībrīža problēmu cēlonis varētu būt tajā, ka Saemā ir daudz jaunu deputātu, kuri acīmredzami nezina, ko darīt. Piemēram, kā varēja nobalsot par medicālu algu palielināšanu, ja tam nebija finansiāla seguma? – *Pārmaiņas ir nepieciešamas, bet tām jābūt pakāpeniskām, nevar lēkt no viena grāvja otrā, – secina kluba vadītājs*.

Svētku nedēļas nogale klubam sāksies ar medībām. Savukārt svētdien viņi plāno paveikt labu darbu – atjaunot krustu Krusta kalnā iepretim Augstroses baznīcai. Pirms gadiem deņņiem uzliktais vauz laiku nokalpojais, uzziņto, ka deputāti nodarbojas ar kārtējām muļķībām. Savulaik viens pieprasījis

Vienai no pelnošākajām nozarēm Latvijā nav sava ministra

Viens no lielākajiem un ilggadīgākajiem Umurgas pagasta uzņēmumiem ir SIA *Zibens un Co*, kas pērn līdz ar Latvijas simtgadi svinēja 20 gadu jubileju. Tā pievārtē sastopu mežizstrādes meistaru **Andri JIRGENSONU**. Sarunbiedrs atzīst – nav viegli un vienkārši, bet viņi strādā. Nodrošina kādas 40 darbvietas. Umurdzietis pārsvara darbinieku vidū gan nav, nodarbina arī limbažniekus. Uzņēmuma galvenā produkcija ir bērza un alskņa kamīnmalma, ko arī eksportē uz tuvākām un tālākām ārvalstīm. Vēl ražo taras dēļiņus, kas nonāk Limbažos, SIA *Latvia Timber International*. A. Jirgensona atbildībā ir viss, kas attiecas uz mežizstrādī. Uzņēmumā pats strādā kopš 2002. gada. Sniedz pakalpojumus *AS Latvijas Valsts mež*, kā arī SIA *Sodra Latvia*, kas ir viens no lielākajiem privātajiem mežu īpašniekiem valstī. Nākamajam gadam līgumi noslēgti, darbs būs.

Par to, kā uzņēmumu un pašu varētu ietekmēt reforma, A. Jirgensonam grūti teikt. Varot paust tikai personīgo viedokli, ka valdība nodarbojas ar tukšu salmu kulsanu. Ir sajūta, ka iecerēto pārmaiņu pamatā ir kāda politiskās vai ekonomiskās intereses. Viņam ikdienā bieži negriboties iedzilināties notiekošajā, jo tā var tikai sabojāt omu, piemēram, uzziņto, ka deputāti nodarbojas ar kārtējām muļķībām. Savulaik viens pieprasījis

Mežizstrādes meistaram Andrim Jirgensonam šobrīd vislielākās raizes sagādā laikapstākļi – lietavas, kas traucē strādāt mēžā

budžetā 1200 eiro, lai novāktu kaut kādu uzrakstu [*Viens likums, viena taisnība visiem – red.*] no Ministru kabineta sienas! Vai ar to gudrajām galvām būtu jānodarbojas? Runājot par savu nozari, A. Jirgensonam šķiet divaini, ka Latvijā nav pat mežu ministra, ņemot vērā, cik liels ir nozares piensums tautsaimniecībai.

Viņaprāt, Limbažu novadā attīstība notiek. Kā piemēru sarunbiedrs min Mehānicizācijas un Noliktavu ielas pārbūvi Limbažos. Protams, par jauno apli Cēsu un Mehānicizācijas ielas krustojumā viedokļi ir atšķirīgi, bet viņš uzskata – pozitīvi, ka vieta tiks sakārota. Sarunbiedrs arī zina, ka samilzuši dzīvokļu problēma – jaunās ģimenes nevar atrast dzīvesvietu. Netālu ir Valmiera, kur pašvaldība iegulda daudzdzīvokļu māju būvē. Droši vien tai cita rociņa, bet rodas sajūta, ka tur jauniešus atbalsta vairāk.

Zemniekam visvairāk rūp ceļi

Vainīžos sastopu zemnieku **Mārtiņu MATUZELI**, kurš trešo gadu saimnieko *Vidkokiņos* – pakāpeniski attīsta piena lopkopiņu, iegādājoties par kādai jaunai tehnikas vienībai. Piedalās arī projektu konkursos. Pagaidām, kamēr pats vēl ir jauno zemnieku kategorijā (līdz 40 gadu vecumam), iespējas saņemt atbalstu ir lielas.

Viņš uzskata, ka iepriekšējā administratīvi teritoriālā reforma neko būtiski nemainīja. Tas, kam pats pievērs uzmanību, ir ceļu uzturēšana. Rūpes par tiem ir galvenais, ko gaida no pašvaldības. Bet ar to kvalitatīvi viņš nebija īsti apmierināts ne rajona, ne tagad – novada laikā. – *Posmos, kur ceļš labots, ir labi, bet pa vidu tādas starpiņas atstātas, kur nekas nav darīts. Tur segums jūk ārā un bojā arī sakārto,* – viņš secina. Ir ceļi, kas katru pa vasari kļūst neizbraucami.

Runājot par administratīvo sadalījumu, sarunbiedrs saka: – *Varēja palikti, kā ir: Nezinu, kam tas vajadzīgs*. Viņaprāt, pārmaiņu rezultātā naudas vairāk nekad nevienu nekļūst. Pat ja jaunajiem novadiem kopumā finansējums būs lielāks, sadalot pa teritorijām, tikpat vien sanāks. Pats saimniekojot secinājis – jo lielāka platība, jo vairāk izdevumu. Jārēķina, lai paplašināšanās rezultātā zaudējumi nekļūst lielāki par ieguvumu. Bet šobrīd viņu uztrauc nodokļi. Jau patlaban to sloģns nav viegli nesams. Runā, ka benzīnam atkal cels akcīzi. Rodas iespāids, ka valsts maka piepildīšanai aizvins vairāk cenšas

Mārtiņš Matuzelis pirms trīs gadiem pārņēmis ģimenes saimniecību. Kā uzņēmējs viņš no pašvaldības gaida rūpes par ceļiem, no valsts – saprātīgu nodokļu politiku

izspiest no tiem, kuri Latvijā vēl dzīvo un strādā. Kā citādi to uztvert, ja ne kā signālu, ka jādodas prom? Uz jautājumu, kas viņu motivē turpināt iesākto, esot grūti atbildēt. Pienāimniecība vārbut nav grūtāka, bet arī ne vieglāka nozare. Droši vien ietekme ir tam, ka to iepazīnis jau no bērna kājas.

Lindas TAURINŠAS teksts un foto

MAF
Mediju atbalsta fonds

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem

Valsts reģionālās attīstības agentūra